

Benchmark gemeenten

De benchmark van Stichting OPEN rapporteert de volumes afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) die via gemeentelijke inzamellocaties zijn ingezameld. Met deze benchmark krijgen gemeenten inzicht in de ingezamelde volumes AEEA per half jaar. Hierdoor ziet iedere gemeente direct hoe goed hun inzameling loopt. De gegevens uit de benchmark zijn ook inzichtelijk gemaakt in de landkaart. Met deze landkaart kunnen gemeenten de inzameling van AEEA vergelijken met andere gemeentes.

Doelgroep benchmark

We sturen de benchmarkrapportage naar de afvalbeleidsmedewerkers en milieustraatbeheerders. Daarvoor maken we gebruik van de emailadressen die bij ons bekend zijn. Wij hebben echter niet van alle gemeenten en alle relevante medewerkers de juiste contactinformatie. In het geval je bij een koepelorganisatie werkt die de afvalinzameling verzorgt voor meerdere gemeenten, vragen we je hier extra aandacht aan te geven: deel de benchmark dus vooral met de juiste medewerkers van jouw organisatie.

Dataverantwoording inzamelgegevens

De benchmark is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Bij de berekening is gebruik gemaakt van zowel weeggegevens als conversiegewichten en verdeelsleutels. Hierdoor kunnen de gewichten in de benchmark verschillen van de factuurvoorstellen. De gewichten die staan beschreven op de factuurvoorstellen zijn de gewichten die vrij zijn gekomen van een bepaald inzamelpunt, deze gewichten zijn en blijven te allen tijde voor de vergoeding leidend. Deze gewichten zijn in de benchmark in sommige gevallen nog verdeeld met verdeelsleutels over meerdere gemeenten. Dit is verder toegelicht onder het kopje 'verdeelsleutels'. Beide soorten data zijn gebruikt om een zo nauwkeurig mogelijk inzicht te geven in de ingezamelde hoeveelheden. Aan de inhoud van de benchmark dan wel de landkaart kunnen geen rechten worden ontleend. Stichting OPEN is niet verantwoordelijk voor enige onjuistheden in de benchmark en de landkaart en accepteert dan ook op generlei wijze aansprakelijkheid voor enige schade die mogelijk voortvloeit uit het gebruik ervan. Verder kunnen de gewichten uit de benchmark dan wel de landkaart nimmer als bewijs dienen ten aanzien van verschillen tussen de gewichten uit de benchmark/landkaart en de gewichten uit de factuurvoorstellen noch kunnen ze aanleiding geven tot aanpassing daarvan.

Hieronder worden een aantal specifieke elementen van de benchmark uitgelicht.

Inzameling per inwoner

De inzameling per inwoner staat centraal in de benchmark. Dit is de indicator voor de inzameling die goed tussen gemeenten onderling te vergelijken is. De gemeente met de hoogste inzameling per inwoner zal dus op de eerste plek eindigen. De gemeente met de laagste inzameling per inwoner op de laatste plek.

Inzamelpunten binnen jouw gemeenten

De inzameling van milieustraten, kringloopwinkels en gemeentewerven binnen de gemeentegrenzen wordt meegenomen in de benchmark. Winkels zoals elektronikawinkels en bouwmarkten met een inzamelmiddel van Wecycle worden niet meegerekend in de benchmark. Deze selectie is bewust gekozen om twee redenen:

- Omdat winkels buiten de invloedssfeer van een gemeente liggen en een sterke beïnvloeding kan hebben op de uitkomst van een benchmark. Een distributiecentrum met een hoge inzameling binnen de gemeentegrenzen maar een verzorgingsgebied van ver daarbuiten kan de benchmark sterk vertekenen;
- Ook kringloopwinkels die niet onder de gemeenteovereenkomst staan opgenomen, worden meegenomen in de vaststelling van de benchmark. Hiervoor is gekozen omdat in Nederland de samenwerking tussen kringloopwinkels en milieustraten intensief is. Door middel van Dienst Verlening Overeenkomsten wordt een ophaalservice van AEEA van gemeente inwoners vaak uitbesteed aan kringloopwinkels. In deze benchmark is daarom geen onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten kringloopwinkels. Er wordt aangenomen dat al het AEEA van kringloopwinkels onder de invloedssfeer ligt van de gemeente.

Soms gebruiken gemeenten daarnaast extra inzamelmethodes via commerciële partijen. Ook deze worden niet meegenomen in de benchmark.

Wanneer Huis-aan-Huis routes met apart ingezameld AEEA worden geregistreerd en bij ons bekend zijn worden deze ook meegenomen in de inzamelcijfers. De volgende type inzameling is in ieder geval niet meegenomen in de benchmark:

- De retail inzameling van bedrijven zoals elektronikawinkels.
- De inzameling van installateurs en keukenwinkels.
- De fijnmazige inzameling van supermarkten, tuincentra en bouwmarkten.

Inzamelgegevens

De inzamelgegevens zijn gebaseerd op wegingen van het afgevoerde materiaal bij de acceptant. Dit is in het geval van milieustraten bijna altijd het sorteercentrum waarbij de AEEA-containers worden aangemeld. De cijfers van de weging zijn niet gecorrigeerd voor vervuiling zoals restafval of karton dat mee is gekomen met het AEEA. Wanneer fijnmazige inzameling plaatsvindt kan het ook voorkomen dat individuele apparaten of containers worden omgezet naar gewichten met behulp van conversiegewichten. Dit betreft maar een klein deel van de inzameling.

Verdeelsleutels gewichten

De ingezamelde gewichten worden per inzamelpunt (bijvoorbeeld milieustraten) geregistreerd. Sommige milieustraten zijn echter toegankelijk voor inwoners uit verschillende gemeenten. In dit geval maken we gebruik van verdeelsleutels, om de geregistreerde volumes te verdelen over de betrokken gemeenten. Deze verdeelsleutels hebben we afgestemd met alle gemeenten. Deze zijn soms gebaseerd op basis van de bezoekersaantallen, op verdeling van inwoners per gemeenten of

andere schattingen. Wanneer geen reactie ontvangen is van uw gemeenten hebben we een inschatting gemaakt van deze verdeelsleutel, op basis van de inwoners van de gemeenten die mogen inleveren op de desbetreffende milieustraat.

Inwoners CBS

De inzameling wordt uitgedrukt in inzameling per inwoner. Dit getal is goed te vergelijken tussen de verschillende gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van de inzameling en de inwonersaantallen per gemeenten, zoals gepubliceerd door het CBS.

Vermeden CO2 uitstoot door de juiste verwerking van AEEA

Wanneer AEEA op de juiste manier verwerkt wordt leidt dit tot minder broeikasgassen. De hoeveelheid broeikasgassen die wordt vermeden, kan worden berekend. Door het monitoren van de vermeden koolstofdioxide (CO2) uitstoot kunnen trends in de milieuwinst worden ontdekt. Stichting OPEN heeft hier onderzoek naar laten doen ([Vermeden co2 uitstoot door e-waste verwerking](#)). Op basis van dit onderzoek is berekend hoeveel CO2 er bespaard wordt per fractie AEEA (*Zonnepanelen zijn niet meegenomen in dit onderzoek*).

AEEA in restafval

Het AEEA in restafval wordt berekend door het restafval van een gemeente te vermenigvuldigen met het gemiddelde percentage AEEA in restafval. Het percentage van AEEA in restafval wordt gemeten in sorteeranalyses van het CBS. Deze benchmark is gebaseerd op de sorteeranalyse van het CBS uit 2022. Dit is de meest recente gepubliceerde sorteeranalyse. Het percentage AEEA in restafval is vastgesteld op 1,2%. Dit percentage is in de benchmark generiek voor heel Nederland. Er is dus geen gebruik gemaakt van sorteeranalyses die specifiek zijn voor iedere gemeente.

CBS Statline publiceert jaarlijks de hoeveelheid restafval per gemeente. Deze benchmark heeft gebruik gemaakt van de meest recente gegevens. Wanneer bij het CBS geen gegevens beschikbaar zijn van de hoeveelheid restafval in een gemeente, is er een gemiddelde van alle gemeenten gebruikt.

AEEA in grof huishoudelijk afval

Het AEEA in grof huishoudelijk afval (GHA) wordt berekend door de hoeveelheid GHA van een gemeente te vermenigvuldigen met het gemiddelde percentage AEEA in GHA. GHA wordt per gemeente bijgehouden door het CBS. AEEA in GHA wordt door onze partners bijgehouden in samenstellingsanalyses. In de benchmark is een generiek percentage gebruikt voor heel Nederland. Dit is vastgesteld op 1,4%. Er is dus geen percentage gedifferentieerd per gemeente.

CBS Statline publiceert jaarlijks de hoeveelheid GHA per gemeente. Deze benchmark heeft gebruik gemaakt van de meest recente gegevens. Wanneer bij het CBS geen gegevens beschikbaar zijn van de hoeveelheid GHA in een gemeente, is er een gemiddelde van alle gemeenten gebruikt.

AEEA in PMD

Het AEEA in PMD wordt berekend door de hoeveelheid PMD van een gemeente te vermenigvuldigen met het gemiddelde percentage AEEA in PMD. PMD wordt per gemeente bijgehouden door het CBS. AEEA in PMD wordt door onze partners bijgehouden in samenstellingsanalyses. In de benchmark is een generiek percentage gebruikt voor heel Nederland. Dit is vastgesteld op 0.59%. Er is dus geen percentage gedifferentieerd per gemeente. Indien er geen PMD-inzamelingsgegevens beschikbaar zijn bij het CBS, is dit weergegeven in de benchmark als “Niet van toepassing”. Dit verschilt van de methode ten aanzien van restafval en GHA, omdat het ook voor kan komen dat een gemeente geen bronscheiding toepast en daarom geen separate PMD-stroom heeft.

Vergoeding

De vergoeding die is opgenomen in de benchmark is de gemeentevergoeding van 2025. Deze vergoeding is EUR 112,47 per ton. Gemeenten krijgen deze vergoeding voor de handelingen die worden verricht op de milieustraten, bij het inzamelen van AEEA.

Landkaart

De gegevens van de benchmark zijn verwerkt in een landkaart, waardoor gemeentes hun inzameling gemakkelijk kunnen vergelijken met andere gemeentes. In de landkaart zijn de volgende kenmerken van gemeenten opgenomen:

- Inwonersaantal o.b.v. gegevens van CBS
- Stedelijkheidsclassificering o.b.v. gegevens van CBS
- Hoeveelheid ingezamelde AEEA per inwoner per periode, zoals bekend bij Stichting OPEN.

De gemeenten zijn geclassificeerd o.b.v. de gemiddelde hoeveelheid AEEA die er per inwoner per periode is ingezameld. Er is een vijfpuntsschaal gehanteerd, waarbij elke schaal 20% van de gemeenten vertegenwoordigd:

Tot 20%	Beperkte inzameling
20% - 40%	Redelijke inzameling
40% - 60%	Gemiddelde inzameling
60% - 80%	Sterk inzameling
80% - 100%	Uitstekend inzameling

De gegevens van de landkaart worden vier keer per jaar geüpdatet, waardoor er per kwartaal inzicht is in de inzameling van AEEA per gemeente.